

LUX FILM DAYS

3 FILMS
24 LINGWA
28 PAJJIŻ

© Benedict Neuenfels

STYX

film ta' Wolfgang Fischer
Il-Ġermanja, l-Awstrija

Parlament Ewropew

STYX

FILM TA' WOLFGANG FISCHER

Rike, li għandha madwar 40 sena, ħadet waqfa mill-karriera tagħha ta' tabiba tal-emergenza biex tbaħħar lejn il-Gżira ta' Ascension abbord l-*Asa Gray*, id-dgħajsa tal-qluġh li tant tiehu ħsieb. Hi tivvjaġġa wehida, u l-odissea tagħha biex tasal fin-Nofsinhar tal-Atlantiku ssir ukoll vjaġġ intern li jehodha fl-iktar irkejjien profondi tagħha nnifisha. Abbord, hinha tqattgħu bejn it-tmun tad-dgħajsa u l-kotba li ħadet magħha, fosthom *The Creation of Paradise. Darwin on Ascension Island*. Affaxxinata bil-veġetazzjoni folta u sabiħa fuq gżira li kienet gżira deżerta sa tmiem is-seklu 19, Rike għandha ġenn biex iżżur dan l-Eden artifiċjali li nħoloq bis-saħħa tal-ideat ta' dan in-naturalista famuż Britanni.

Iżda lejli minnhom, id-destin jaqleb il-pjanijiet tagħha ta' taħt fuq. Wara maltempata kbira, fil-Grigal tal-Gzejjer ta' Cape Verde, Rike tiltaqa' ma' dgħajsa tas-sajd qadima mimlija b'xi mitt migrant li jibagħtu sinjali ddisprati fid-direzzjoni tagħha. Hi tipprova tagħmel kuntatt magħhom bir-radju, iżda ma jirnexxilhiex. Għaldaqstant tinforma lill-gwardja tal-kosta, li jdumu biex jirreaġixxu, minkejja l-appelli ripetuti tagħha. Issib ruhha wehida bl-obbligu morali li ssalva l-migranti, iżda xorta waħda ma tistax teħodhom kollha abbord id-dgħajsa tal-qluġh ċkejna tagħha. Rike thoss kemm hu intollerabbli s-sens tagħha li ma tista' tagħmel xejn, għax taf li hi tirrappreżenta t-tama għalihom. Maqbuda bejn ix-xewqa li tgħinhom u l-obbligu li titlaq, din iż-żagħżuġha tħabbat wiċċha ma' dilemma traġika, u jirnexxilha ssalva biss persuna waħda: ġuvni adoloxxenti ta' 14-il sena, li jismu Kingsley.

IL-KUNTEST

B'din is-sitwazzjoni traġika, ir-reġista Wolfgang Fischer jikkristallizza fis-sura ta' ħrafa allegorika d-distakk enormi bejn l-Ewropa sinjura u l-kontinent Afrikan vittma tal-faqar u tal-instabilità politika, b'dak kollu li dawn iġibu magħhom: il-karestija, il-vjolenza, l-ingustizzja u l-persekuzzjoni. Il-film donnu qed jistaqsi mistoqsija ewlenija: x'jista' jagħmel individwu wieħed fil-konfront ta' sitwazzjoni drammatika bħal din, meta l-awtoritajiet kompetenti u dawk li għandhom il-poter jagħżlu li ma jagħmlu xejn?

L-idea li jindirizza l-film *Styx* hi ċentrali għall-iżviluppi tant kontroversjali li qed isehħu bħalissa, li huma kkaratterizzati, fost affarijiet oħra, minn żieda fil-ksenofobija u n-nazzjonalizmu fl-Ewropa: l-Italja, l-Awstrija, u l-pajjiżi tal-grupp Visegrad (l-Ungerija, ir-Repubblika Ċeka, il-Polonja u s-Slovakkja) qegħdin jirrifjutaw li jilqgħu lill-migranti f'arthom, bħalma juru d-deċiżjonijiet reċenti li jimblukkaw l-aċċess għall-portijiet. Wara kriżi tal-migranti mingħajr precedent, li laħqet il-qofol tagħha fl-2015, issa għandna l-kriżi politika tal-konfront bejn l-Ewropa miftuħa u l-Ewropa magħluqa, li l-mexxejja tal-UE jridu jħabbtu wiċċhom magħha biex jirrizolvu l-kwistjoni tal-akkoljenza tal-migranti.

ON THE ORIGIN OF SPECIES

Il-gżira volkanika ta' Ascension tinstab 'il barra mill-kosta tal-Afrika, fin-Nofsinhar tal-Atlantiku. Fl-1836 żarha Charles Darwin, propju fi tmiem il-vjaġġ tiegħu madwar id-dinja abbord il-*Beagle*. Milqut bis-sens ta' mizerja ta' dan il-post mingħajr ilma helu u mingħajr veġetazzjoni, Darwin tkellem mal-botanista Joseph Hooker, li kesa l-gżira b'kull xorta ta' pjanti u sigar mill-Ewropa, l-Argentina u l-Afrika t'Isfel. L-għan tagħhom kien li jergħu jstabbilixxu ċ-ċiklu tal-ilma u li jtejbu l-kwalità tal-ħamrija. Sa tletin sena wara, l-isforzi tagħhom kienu taw il-frott. Fil-film, hija din l-esperjenza pjuttost unika li donnu li taffaxxina lil Rike, kif jindika l-għażla tad-destinazzjoni nfisha, il-qari ta' *The Creation of Paradise. Darwin on Ascension Island*, ktieb illustrat bit-titlu emblematicu li l-kamera tiffilmja mill-qrib, kif ukoll l-isem tad-dgħajsa ta' Rike. Il-botanista Amerikan Asa Gray, li għalih hija msemmiya d-dgħajsa ta' Rike, kien ammiratur kbir ta' Darwin, u kien ta' lil Darwin informazzjoni siewja għall-ktiba ta' *On the Origin of Species*. Kien Gray li xerred l-ideat ta' Darwin fl-Istati Uniti.

Nifhmu għaldaqstant li dawn id-dettalji kollha huma ta' importanza u ma nistgħux ma nqisux il-prologu tal-film, li jibda bl-ispostar ta' xi xadini kbar minn Gibiltà, l-uniku post fl-Ewropa fejn 250 makakku ta' Barbarija jgħixu fl-ambjent naturali. Għax kif nafu, dawn l-animalli jinsabu fil-qalba tar-riċerka dwar l-oriġini tal-ispeċijiet li wettaq Darwin fis-seklu 19. U l-mod kif ir-regista jurina l-immagni ta' xadina tiekol bl-istess ġesti ta' bniedem u l-immagni ta' Rike taħzen l-ikel għall-vjaġġ fuq il-baħar jerga' b'xi mod jistabbilixxi din il-parentela u għaldaqstant, indirettament, iqajjem dubju dwar l-intelliġenza allegatament superjuri tal-bniedem meta mqabbel ma' kreaturi oħra.

IL-HOLQIEN TAL-ĠENNA

Hawn ikollna nirriflektu fuq it-tifsira ġenerali ta' dawn ir-referenzi għall-passat fil-kuntest ta' storja attwali li fiha jaħbtu f'xulxin żewġ dinjiet kuntrastanti — is-socjetà tal-Punent għanja li tgawdi haġja komda, egoċentrika u forsi wkoll indifferenti għall-bqija tad-dinja, u komunità ta' migranti f'haq il-mewt. L-użu tal-allegorija bħala mezz narrativ jiggwidana fl-interpretazzjoni tal-film.

Il-“holqien tal-ġenna” evokat permezz tal-qoxra tal-ktieb ta' Rike jagħtina l-ewwel hjiel. Huwa interessanti fil-fatt li l-avventura solitarja tagħha tiegħu b'xi mod il-forma ta' ritorn lejn il-ġnien tal-Eden, il-“ġenna tal-art”, u għaldaqstant l-oriġini tad-dinja kif hu deskritt fil-Genesis. Mill-bidu tal-film, saħansitra qabel ma Rike ssalpa, ir-responsabilità umana fir-rigward tal-qagħda tad-dinja hija stabbilita, u dan jippermettilna nneħhu minn moħħna l-kuncetti tad-destin jew ta' diżastri naturali fl-interpretazzjoni tal-avvenimenti li se jseħħu. Wieħed jista' għaldaqstant jifhem dawn il-paralleli bħala forma ta' kritika lejn il-mod ta' kif certi pajjiżi jilqgħu il-migranti. F'kuntest simili, ir-referenzi għall-“holqien tal-ġenna” fuq il-ġżira ta' *Ascension* huma bla dubju interpretati bħala messaġġ li jstgħu jinstabu soluzzjonijiet fattibbli u ta' ġid, anke għall-aktar sitwazzjonijiet iddisprati.

Allura għalfejn nirrassenjaw ruħna li naċċettaw il-qagħda attwali tad-dinja? Fuq liema bażi nemmu li hu sewwa li ngawdu kundizzjonijiet mill-aqwa waqt li oħrajn, li xortihom mhix tajba daqs tagħna, jispicċaw imutu mewta tal-biża' waqt li jfittxu b'mod iddisprat li jsalvaw haġjithom? Din hi l-mistoqsija ewlenija li jqajjem il-film ta' Wolfgang Fischer permezz ta' dawn l-alluzjonijiet.

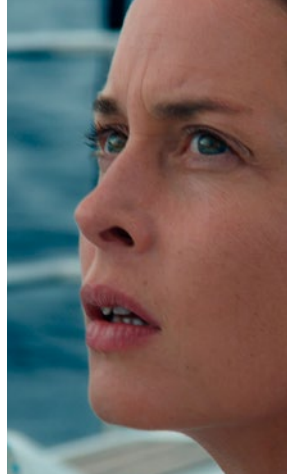
Mill-banda l-oħra, u bla dubju b'mod aktar prozajku, il-fatt li Rike ma tista' tagħmel xejn biex issalva l-passiġġieri tad-dgħajsa tas-sajd li qed tegħreq, li jenfasizza l-possibiltajiet limitati ta' azzjoni individwali li għandna u sa ċertu punt l-inevitabbiltà tal-mewta tragika ta' eluf ta' migranti fil-baħar, hu mezz biex juru l-falliment ġenerali tas-sens morali kollettiv. Waqt l-ewwel konverżazzjoni tagħha bir-radju ma' Rike eżatt qabel il-maltempata, il-kaptan ta' bastiment tal-merkanzija kien żguraha li setgħet tiddependi fuq f'każ ta' bżonn. Ftit sigħat wara, huwa jirrifjuta li jintervjeni, għax jgħidilha li jibza' li jitlef xogħlu, u jpoġġi b'hekk l-interess personali tiegħu qabel id-dmir tiegħu li jagħti assistenza biex isalva l-ħajjiet fuq il-baħar, skont il-Konvenzjoni SOLAS de 1974. Dan jenfasizza n-nuqqasijiet tal-politika tal-Ewropa dwar l-akkoljenza tal-migranti, b'mod partikolari fl-iktar forma Prattika tagħha, għax il-gwardji tal-kosta, li huwa l-kompitu tagħhom li jħarsu haġjet in-nies fuq il-baħar, jirrifjutaw li jaġixxu dwar l-informazzjoni allarmanti li tagħtihom Rike bir-radju.

IL-ILMIJET TAL-INFERN

It-tiftixa għall-ġenna, li hija l-għan ta' Rike kif ukoll tal-migranti (anke jekk dan l-għan għandu sura għalkollox differenti u jfisser xi haġa kompletament differenti għalihom) toħroġ fit-titlu tal-film bħala utopja tal-biża', għax il-kelma Styx, b'konnotazzjonijiet qawwija mal-infern, tirreferi għall-mitoloġija Griega u tirrappreżenta waħda mill-ħames xmajjar tal-infern, li tissepura d-dinja tal-ħajjin mid-dinja tal-mejtin. It-titlu magħżul mir-regista jevoka bla ambigwià l-avvenimenti drammatiki li jseħħu fil-film, u jifta' dell tqil fuq l-istorja kollha u jhallina nimmaginaw tmiem tragiku saħansitra qabel ma naraw l-ewwel xeni. Il-kuntrast qawwi bejn il-kuncetti ta' ġenna tal-ħolm u infern li hu għalkollox reali — kemm għall-migranti f'haq il-mewt kif ukoll għall-Germaniża zagħżuġha li ma tista' tagħmel xejn biex issalvahom — donnu li hu kundanna allegorika ċara tal-apatija politika

fil-konfront ta' diżastru umanitarju u l-indifferenza generali tal-popli tal-Punent fir-rigward ta' problema li għalihom tidher astratta, għax huma qatt ma habbtu wiċċhom magħha. Fil-kuntest ta' din l-interpretazzjoni, il-gwardji tal-kosta li jinvolvu ruħhom fl-aħħar tal-film nistgħu nqas li jixbhu lil Charon — il-barklor tal-Infern, li xogħlu hu li jgħin lill-erwieħ tal-mejtin jaqsmu x-xmara Styx — għax iġorru aktar iġsma mejta milli persuni ħajjin minn dgħajsa għall-oħra.

Finalment, Rike nistgħu nqabbluha ma' Styx, l-ixjeħ waħda min-Ninfi tal-Oċean, u l-personifikazzjoni tax-xmara bl-istess isem. In-Ninfi tal-Oċean tal-mitoloġija Griega dejjem jiżvolġu rwol pożittiv, u wieħed mill-kompiti li jtihom Zeus kien li jindokraw lis-subien żgħażaġh u jiggwidawhom sakemm isiru rġiel. Din ir-referenza ovsjament titfa' dawl fuq ir-relazzjoni li tiżviluppa bejn it-tabiba u Kingsley, l-uniku migrant li jirnexxilha ssalva, iżda wkoll fuq ir-rwol sfortunat tagħha fid-destin tragiku tal-migranti l-oħra. Mhix kumbinazzjoni li fi tmiem il-film, — wara li kienet telgħet fuq id-dgħajsa tal-migranti u rat b'għajnejha l-qagħda mwiegħra tagħhom — naraw xeni mill-qrib ta' wiċċha miksi b'velu skur, li jhallina naraw għajnejha biss. Waqt li fl-istorja dan hu biss mezz ta' prevenzjoni kontra xi infezzjoni, l-għażla tar-reġista li jiffoka fuq dik l-immagni partikolari donnu li hi referenza ċara għall-barnuża li kienet tgħatti wiċċ il-barklor waqt li jittrasporta l-mejtin san-naħa l-oħra tax-xmara Styx.

© Benedict Neuenfels

© Benedict Neuenfels

© Benedict Neuenfels

© Benedict Neuenfels

XI PUNTI GHAD-DISKUSSJONI

- Il-film *Styx* fil-fatt jinqasam f'żewġ partijiet: *qabel* u *wara* l-maltempata li ddum lejl shiħ. Fil-qafas tal-interpretazzjoni allegorika li għamilna, x'tista' tghid dwar din il-maltempata? X'impatt għandha? Tara paralleli ma' stejjer mitologiċi oħra? X'inhu s-sinifikat ta' dan l-avveniment "kumbinazzjoni" fil-film?
- Il-karattru ta' Rike, persuna normali fuq btala, iġegħelna nirriflettu fuqna nfusna u fuq ir-responsabilitajiet tagħna bħala ċittadini Ewropej. X'messaġġ taħseb li qed jipprova jwasslilna r-regjista Wolfgang Fischer? X'jixtieq minna, fl-aħħar mill-aħħar?

les grignoux

IĊ-ĊINEMA EWROPEA MIĠJUBA LILL-EWROPEJ

Il-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX ikompli jżewweġ varjetà inkredibbli ta' ġeneri u toni permezz tal-films ta' registi żgħażaġh Ewropej li għandhom talent. Il-Parlament Ewropew għandu l-unur jippreżenta t-tliet films li qegħdin jikkompetu għall-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX 2018:

STYX, film ta' Wolfgang Fischer, il-Ġermanja, l-Awstrija

THE OTHER SIDE OF EVERYTHING (*Druga strana svega*), film ta' Mila Turajlić, is-Serbja, Franza, il-Qatar

WOMAN AT WAR (*Kona fer í stríð*), film ta' Benedikt Erlingsson, l-Iżlanda, Franza, l-Ukrajna

Il-films jitrattaw kwistjonijiet topiċi, b'mod kaloruż u intelligenti, u jirriflettu dak li għaddejja minnu l-Ewropa bħalissa. Huma jipprezentaw personaggi li jifthu għajnejhom għad-dinja ta' madwarhom sabiex jifhmu r-realtà u s-socjetajiet u l-komunitajiet li jappartjenu għalihom. Permezz tal-istejjer tagħna u bis-saħħa tal-emozzjoni li tqanqal iċ-ċinema, joħorġu fid-dieher il-kwalità u d-diversità taċ-ċinema Ewropea, kif ukoll l-importanza tagħha għall-bini tal-valuri soċjali u tal-komunitajiet kulturali. Nistednuk tara l-films matul is-7 edizzjoni tal-LUX FILM DAYS.

IL-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX

Il-kultura tiżvolġi rwol fundamentali fit-tiswir tas-socjetajiet tagħna.

B'dan il-ħsieb, il-Parlament Ewropew nieda l-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX fl-2007. Il-Parlament jixtieq jgħin biex tikber id-distribuzzjoni tal-films Ewropej fl-Ewropa u jhegġeġ dibattitu Ewropew dwar kwistjonijiet ewlenin tas-socjetà.

Il-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX hu inizjattiva straordinarja. Filwaqt li l-biċċa l-kbira tal-koproduzzjonijiet Ewropej jintwerew biss fil-pajjiżi ta' oriġini tagħhom u rarament jiġu d-distribwiti f'pajjiżi oħra, lanqas saħansitra f'dawk tal-Unjoni, il-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX joffri l-opportunità unika li tliet films Ewropej jiġu sottotitolati fl-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Ir-rebbieħ tal-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX se jintgħazel b'votazzjoni mill-Membri tal-Parlament Ewropew u jithabbar fl-14 ta' Novembru 2018.

LUX FILM DAYS

Il-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX wassal għall-ħolqien tal-LUX FILM DAYS. Mill-2012, it-tliet films li jkun qad jikkompetu għall-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX jiġu pprezentati lill-pubbliku usa' Ewropew waqt il-LUX FILM DAYS.

Il-LUX FILM DAYS huma stedina għal esperjenza kulturali memorabbli li tittraxxendi l-fruntieri. Minn Ottubru 2018 sa Jannar 2019, inti tista' tingħaqad ma' dilettanti oħra taċ-ċinema mill-Ewropa kollha u tassisti għall-wiri tat-tliet films b'waħda mill-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea. Tinsieħ tivvota għall-film favorit tiegħek permezz tas-sit web tagħna luxprize.eu jew permezz tal-paġna Facebook tagħna!

RAKKOMANDAZZJONI TAL-PUBBLIKU

Ir-rakkomandazzjoni tal-pubbliku hija l-premjum tal-għażla tal-poplu fil-qafas tal-PREMJU ĊINEMATOGRAFIKU LUX. Tinsieħ tivvota għal wiehed mit-tliet films qabel il-31 ta' Jannar 2019! Jista' jkollok l-opportunità li tingħazel biex tattendi l-Festival taċ-Ċinema Internazzjonali ta' Karlovy Vary f'Luġu 2019, fuq stedina tal-Parlament Ewropew, u li thabbar il-film rebbeħ tar-Rakkomandazzjoni tal-Pubbliku.

ARA,
IDDIBATTI
U VVOTA!

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU

REĠISTA: Wolfgang Fischer

XENAĠĠATURA: Wolfgang Fischer, Ika Künzel

ATTURI: Susanne Wolff, Gedion Oduor Wekesa, Alexander Beyer, Inga Birkenfeld

DIRETTUR TAL-FOTOGRAFIJA: Benedict Neuenfels

PRODUCERS: Marcos Kantis, Martin Lehwald, Michal Pokorny

PRODUZZJONI: Schiwago Film GmbH, Amour Fou Vienna

SENA: 2018

TUL: 94'

ĠENERU: Rumanz

PAJJIŻI: Il-Ġermanja, L-Awstrija

VERŻJONI ORİĠINALI: Inġliż, Ġermaniż

